

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet *Konstnär - oavsett villkor* (SOU 2018:23)

Göteborgs Stads kulturnämnd ställer sig positiv till betänkandet *Konstnär – oavsett villkor*, dess bedömningar och förslag, och tillstyrker betänkandet i sin helhet. Nämndens bedömning är att betänkandet adresserar de svårigheter och frågeställningar som finns på ett adekvat sätt.

Göteborgs Stads kulturnämnd önskar lämna ett par avslutande kommentarer kring den specifika situation som Göteborg som storstad befinner sig i.

Direktstöd till storstadskommuner

Nationell, regional och kommunal bidragsgivning är väsentliga byggstenar för att nå dit utredningen önskar. Dialog mellan de olika parterna är en viktig del för att åstadkomma en så god effekt som möjligt av de stöd som finns. Storstadsområdenas bidragsgivning bör i detta avseende särskilt beaktas då majoriteten av konstnärerna bor och verkar i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Många aktörer, kommunala och fria, som engagerar konstnärer i sin verksamhet har en snäv ekonomi, och står varje budgetår inför svåra val. Det är också tydligt i en storstad som Göteborg. Kulturnämnden menar att staten bör ha en direkt dialog med storstäderna och även kanalisera vissa bidrag direkt genom storstädernas kulturförvaltningar och deras olika institutioner. Ett sådant direktriktat bidrag kan till exempel vara förstärkningar av MU-avtalet. Utredningens förslag om en ökning med 5 miljoner kronor för att stärka MU-avtalet är i detta sammanhang alltför litet.

Arbetsmarknad och snedrekrytering

Till den arbetsmarknad som utredningen undersöker adderar man även de olika kulturinstitutioner som verkar med offentligt stöd, och konstaterar att det är viktigt att ses som en integrerad del av konstnärspolitiken – både som arbetsmarknad men också som plats för förmedling. Ser man till situationen i Göteborg är majoriteten av de stora kommunala kulturinstitutionerna som till exempel Göteborgs konstmuseum, Röhsska museet, Göteborgs stadsmuseum viktiga aktörer som arbetsmarknad och förmedlare för konstnärer. Detta ligger i linje med utredningens bedömning. Samtidigt är de också institutioner med en snäv ekonomi som trots sin relativa storlek har svårt att leva upp till olika avtal som MU med flera. Ska ambitionerna i utredningen kunna bli verklighet krävs det samtal och direkt samverkan mellan staten och en storstadskommun som Göteborg. Många av de kommunala institutionerna i Göteborg är av sådan storlek, vikt och nationell betydelse att man för att nå målen med den statliga konstnärspolitiken bör överväga att ge riktade stöd direkt till institutionerna, i liket med hur stödet ges till de statliga institutionerna, det vill säga från Kulturrådet till institutionerna.

Den snedrekrytering som utredningen beskriver är ett reellt problem även för de kommunala kulturinstitutionerna. Därför måste det ske satsningar på detta område. Kulturnämnden efterlyser en gemensam diskussion om vilka metoder man väljer.

Med anledning av föreslagen satsning på konstnärliga produktionshus för ungdomar i socioekonomiskt utsatta områden, vill kulturnämnden även framföra att både Göteborg konsthall och Lagerhuset sedan länge arbetat med metodutveckling. Här finns plattformar för den statliga konstnärspolitiken att verka utifrån.

Kultursamverkansmodellen

Erfarenheten av samarbetet inom kultursamverkansmodellen är att det inte fungerar helt friktionsfritt. Inför framtagande av den regionala kulturplanen 2016-2019 säkerställde inte Västra Götalandsregionen medverkan från Göteborgs Stad. Detta innebär att Göteborg, som regionens största stad och med en majoritet av regionens konstnärer boende i staden, inte haft någon möjlighet att påverka de olika inriktningsförslag som finns i kulturplanen. Inför framtagande av regional kulturplan för perioden 2020-2023 har detta förhållande påtalats varför en bred dialog kommer att föras, där Göteborgs Stad är en del. Därtill har regionens insatser för att stärka vissa regionala institutioners möjlighet att arvoda enligt MU-avtalet inte kommit Göteborgs kommunala kulturinstitutioner till del. Det är därför viktigt att man från statligt håll i det framtida arbetet tar hänsyn till de tre storstäderna särskilda situation. Det är viktigt med regional spridning av konst, kultur och arbetsmöjligheter för konstnärer och i det avseendet kan storstäderna vara positiva krafter om bara grundförutsättningarna är de rätta. Göteborgs Stads kulturnämnd har i tidigare remissvar rörande kultursamverkansmodellen framfört att det i framtida analyser och utvärderingar av modellen är viktigt att uppmärksamma storstäderna för att nå dit man önskar med den nationella konstnärs- och kulturpolitiken. En nära dialog mellan staten och de respektives storstäderna, och genom olika riktade satsningar utanför kultursamverkansmodellen, kan ge stora resultat.

För Göteborgs Stads kulturnämnd